

Bil Cwricwlwm ac Aseu (Cymru)

Geirfa Ddwylieithog

Curriculum and Assessment (Wales) Bill

Bilingual Glossary

Awst 2020 | August 2020

Paratowyd yr eirfa ddwyieithog hon gan Wasanaeth
Ymchwil y Senedd a'r Gwasanaeth Cyfieithu a Chofnodi.

This Bilingual glossary has been prepared by Senedd
Research and the Translation and Reporting Service.

Termau a ddefnyddir yn y Bil | Terms within the Bill

Addysg cydberthynas a rhywioldeb	Relationships and Sexuality Education (RSE)
Addysg gynradd	Primary Education
Addysg heblaw yn yr ysgol (EOTAS)	Education otherwise than at School (EOTAS)
Addysg yng Nghymru: Cenhadaeth ein Cenedl	Education in Wales: Our National Mission
Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)	Additional Learning Needs (ALN)
Argyhoeddiadau athronyddol nad ydynt yn grefyddol	Non-religious philosophical convictions
Asesu	Assessment
Chweched dosbarth mewn ysgolion	Sixth forms
Cod cynnydd	Progression code
Cod statudol	Statutory code
Cod yr Hyn sy'n Bwysig	What Matters Code
Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn	United Nations Convention on the Rights of the Child
Continwwm dysgu	Continuum of Learning
Coronafeirws	Coronavirus
Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg	Religion, Values and Ethics
Cwricwlwm	Curriculum
Cwricwlwm i Gymru	Curriculum for Wales
Cyfnod Allweddol	Key Stage
Cymhwysedd Digidol	Digital competence
Cymwysterau Cymru	Qualifications Wales

Cyngorau Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol (CYSAG)	Standing Advisory Councils on Religious Education (SACRE)
Cynhadledd Maes Llafur Cytunedig	Agreed syllabus conference
Cynllunio, mabwysiadu a gweithredu	Design, adoption and implementation
Cynnydd	Progression
Cynnydd priodol	Appropriate progression
Cyrff llywodraethu	Governing bodies
Datganiadau o'r hyn sy'n bwysig	Statements of what matters
Datgymhwyso	Disapplication
Dyfodol Llwyddiannus	Successful Futures
Dysgu proffesiynol	Professional Learning
Eang a chytbwys	Broad and balanced
Eithriadau	Exceptions
Elfen orfodol	Mandatory element
Enwadol	Denominational
Gofynion y cwricwlwm	Curriculum requirements
Gwella ysgolion	School improvement
Hawl rhieni i dynnu eu plant allan o wersi	Parental right of withdrawal
Heteronormadol	Heteronormative
Lleoliad meithrin a ariennir nas cynhelir	Funded non-maintained nursery setting
Llythrennedd	Literacy
Maes llafur cytunedig	Agreed syllabus
Mesur Hawliau Plant a Phobl Ifanc (Cymru) 2011	Rights of Children and Young Persons (Wales) Measure 2011
Meysydd dysgu a phrofiad (MDPh)	Areas of Learning and Experience (AoLE)
Meysydd llafur cytunedig	Agreed syllabi

Oedran ysgol gorfodol	Compulsory school age
Oedrannau, galluedd a doniau gwahanol	Differing ages, abilities and aptitudes
Pennaeth	Head teacher
Plwraliaethol/plwraliaeth	Pluralistic /pluralism
Rhaglen Ryngwladol Asesu Myfyrwyr (PISA)	Programme for International Student Assessment (PISA)
Rhaglenni astudio	Programmes of study
Rhifedd	Numeracy
Safonau	Standards
Seciwlariaeth	Secularism
Sgiliau cyfannol	Integral skills
Sgiliau trawsgwricwlaidd	Cross-curricular skills
Tegwch rhwng y rhywiau	Gender-equality
Traddodiadau crefyddol	Religious traditions
Trochi	Immersion
Uned Cyfeirio Disgyblion (UCD)	Pupil Referral Unit (PRU)
Y Cyfnod Sylfaen	Foundation Phase
Y pedwar diben	Four purposes
Y Sefydliad ar gyfer Cydweithrediad a Datblygiad Economaidd (OECD)	Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD)
Yn briodol yn ddatblygiadol	Developmentally appropriate
Ysgolion a gynhelir	Maintained schools
Ysgolion arbennig a gynhelir	Maintained special schools
Ysgolion Arloesi	Pioneer schools
Ysgolion Braenaru	Innovation schools
Ysgolion cymunedol	Community schools
Ysgolion gwirfoddol a gynorthwyir	Voluntary aided schools

Ysgolion gwirfoddol a reolir

Voluntary controlled schools

Ysgolion sefydledig

Foundation schools

Ysgolion sydd â chymeriad crefyddol

Schools with a religious character

Geirfa safonol – Standard Terms

Cyn cyflwyno deddfwriaeth

Bil drafft

Craffu cyn y broses ddeddfu

Papur Gwyn

Papur Gwyrdd

Ymgynghoriad

Before legislation is introduced

Draft Bill

Pre-legislative scrutiny

White Paper

Green Paper

Consultation

Cyflwyno deddfwriaeth Cynulliad

Asesiad Effaith

Asesiad Effaith Rheoleiddiol

Cymhwysedd deddfwriaethol

Cyflwyno'r Bil

Diben y ddeddfwriaeth a'r effaith y
bwriedir iddi ei chael

Memorandwm Esboniadol

Nodiadau Esboniadol

Cyfnod 1 - Pwyllgor yn trafod yr
egwyddorion cyffredinol

Cyfnod 1 – Dadl yn y Cyfarfod Llawn ar
yr egwyddorion cyffredinol

Penderfyniad Ariannol

Cyfnod 2 - Pwyllgor yn ystyried y
gwelliannau

Cyfnod 3 - y Cyfarfod Llawn yn ystyried
y gwelliannau

Introduction of Assembly legislation

Impact Assessment

Regulatory Impact Assessment (RIA)

Legislative competence

Bill introduction

Purpose and intended effect of the
legislation

Explanatory Memorandum

Explanatory Notes

Stage 1 - Committee considerations of
general principles

Stage 1 – Debate in Plenary on general
principles

Financial Resolution

Stage 2 - Committee consideration of
amendments

Stage 3 - Plenary consideration of
amendments

Cyfnod adrodd	Report stage
Cyfnod 4 - Pasio'r Bil yn y Cyfarfod Llawn	Stage 4 - Passing of the Bill in Plenary
Cyfnod hysbysu/setlo	Period of intimation
Cydsyniad Brenhinol	Royal Assent
Deddf y Cynulliad	Act of the Assembly
Fel y'i cyflwynwyd	As introduced
Enw byr	Short title

Deddfwriaeth San Steffan

Cynnig Cydsyniad Deddfwriaethol
Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol
Deddf Seneddol
Statudau'r DU

Westminster Legislation

Legislative Consent Motion
Legislative Consent Memorandum
Act of Parliament
UK Statutes

Termau deddfwriaethol cyffredinol eraill

Aelod sy'n gyfrifol (am y Bil)
Adran
Atodlen/rhestr
Canllawiau
Canllawiau statudol
Costau weinyddol
Costau pontio
Craffu ôl-ddeddfu
Cymal 'codiad haul'

Other general legislative terms

Member in charge (of the Bill)
Section
Schedule
Guidance
Statutory guidance
Administrative costs
Transitional costs
Post-legislative scrutiny
Sunrise clause

Cymal machlud	Sunset clause
Crynodeb o'r Bil	Bill Summary
Darpariaeth(au)	Provision(s)
Darpariaeth drosiannol	Transitional provisions
Datganiad o fwriad y polisi	Statement of policy intent
Deddfu, deddfiad	Enacted, enactment
Diddymu/Diddymiad	Repeal
Diwygio	Amend
Diwygiad canlyniadol	Consequential Amendments
Fframwaith deddfwriaethol	Legislative framework
Fframwaith statudol	Statutory framework
Gofyniad statudol	Statutory requirement
Gorchymyn	Order
Gweithdrefn Gadarnhaol / Negyddol	Affirmative / Negative procedure
Gwelliant/gwelliannau	Amendment(s)
Is-ddeddfwriaeth	Subordinate legislation
Mân ddiwygiad	Minor Amendments
Offeryn statudol	Statutory instrument
Penderfyniad	Resolution
Pwerau dirprwyedig	Delegated powers
Rheoliadau	Regulations
Statudol	Statutory